

Hoe Joodse en Arabische vrouwen oproepen tot vrede. 'We sturen onze kinderen al jaren een hopeloze oorlog in'

Achtergrondartikel uit het ND, door [Sanne van Grafhorst](#), dinsdag 24 oktober 2023

Vrouwelijke vredesactivisten in Israël zetten hun pijn en verdriet opzij voor een oproep tot vrede. 'We zijn dat aan Israëlische en Palestijnse kinderen verplicht. Zij verdienen een toekomst van veiligheid en vrijheid.'

Op 4 oktober hing er nog een ongekend 'gevoel van hoop in de lucht', toen duizenden Israëlische en Palestijnse vrouwen een vredesmars hielden. Beeld Women Wage Peace

TEL AVIV

Drie dagen voor de aanval van Hamas op Israël hing er een ongekend 'gevoel van hoop in de lucht'. Op 4 oktober hielden tweeduizend Israëlische en Palestijnse vrouwen een vredesmars in Jeruzalem en bij de Dode Zee. Beide groepen riepen op 'de vicieuze cirkel van bloedvergieten te doorbreken, in het belang van onze kinderen'.

Vreugde overheerste, vertelt Angela Scharf van Women Wage Peace, een Israëlische vrouwenbeweging met 47.000 leden, die warme banden onderhoudt met de Palestijnse organisatie Women of the Sun. 'We waren allemaal vastberaden om een nieuwe weg in te slaan. En toen, een paar dagen later, begon de horror.'

Scharf valt even stil als ze terugdenkt aan het weekend van 7 oktober, waarin terroristen van Hamas Israël binnenvielen en dood en verderf zaaiden. Vanuit haar woonplaats in Tel Aviv volgde ze met afgrijzen de berichtgeving. 'In het begin dachten we nog dat het om twintig doden ging. Dat aantal

liep razendsnel op. Toen kwamen de berichten van verkrachtingen, vermoorde kinderen, mensen die levend zijn verbrand - het was ongekende wreedheid. Iedereen hier heeft in meer of mindere mate een trauma opgelopen.'

Toch lukte het Women Wage Peace, een organisatie van zowel Joodse als Arabische vrouwen, om een week na de aanval van Hamas een gezamenlijk statement te formuleren. In de verklaring [roept](#) de organisatie op 'om het ene onrecht niet met het andere onrecht op te lossen' en een politieke oplossing te vinden waarin beide kanten zich kunnen vinden. 'We zijn dat aan Israëlische en Palestijnse kinderen verplicht. Zij verdienen een toekomst van veiligheid en vrijheid, niet een toekomst van dood, oorlog en vernietiging.'

woede en verdriet

Het statement kwam er niet zonder pijn en moeite. Veel leden zijn door het geweld van de afgelopen twee weken persoonlijk geraakt. Een van de boegbeelden van Women Wage Peace, de 74-jarige Vivian Silver, is bovendien naar alle waarschijnlijkheid naar Gaza ontvoerd. Scharf: 'Zij werkte al decennialang met Palestijnen in Gaza, en Arabieren en Joden in Israël. Ze wijdt haar leven aan de zoektocht naar vrede.'

'Frustraties, woede, verdriet, angst - het komt allemaal voorbij. Het is echt zoeken naar verbinding momenteel.'

Er was tijd en wederzijds begrip nodig om de juiste woorden te vinden voor het statement. 'Wij zijn de grootste burgerbeweging in Israël, met vrouwen van allerlei achtergronden: links, rechts, Joods, Arabisch, religieus en seculier', legt Scharf uit. 'Ons statement moest al die verschillende stemmen zien te bundelen. Het kost tijd om woorden te vinden waar iedereen zich in kan vinden.'

Alsnog kijken niet alle leden op dezelfde manier naar het huidige conflict. 'Er is sprake van allerlei emoties. Frustraties, woede, verdriet, angst - het komt allemaal voorbij in onze ontmoetingen. Het is echt zoeken naar verbinding momenteel. Maar dat is het mooie van onze organisatie: we hebben de wil om samen door te gaan. We geven niet op. Wat er ook gebeurt, we blijven aansturen op contact tussen Joden en Arabieren in onze eigen organisatie en daarnaast met de Palestijnse vrouwenbeweging Women of the Sun.'

oproep tot wraak

Op sociale media brengt Women Wage Peace verhalen van verzoening onder de aandacht. Zoals het [getuigenis](#) van Ilana Kaminka, wiens zoon op 7 oktober werd vermoord toen hij als soldaat burgers tegen de terroristen probeerde te beschermen.

'Wanneer vrouwen deelnemen in de onderhandelingen, is er meer kans op duurzame vrede', zegt Angela Scharf. - beeld Angela Scharf

'Ik reken jullie de acties van Hamas niet aan', sprak Kaminka haar Palestijnse burens op sociale media aan. 'En ik hoop dat deze tragische situatie onze volken er op de een of andere manier toe zal aanzetten om eindelijk respectvol naast elkaar te leven. Zodat er geen ouders meer zijn, Israëliërs of Palestijnen, die om hun zonen moeten rouwen.'

Scharf heeft 'groot respect' voor nabestaanden die dergelijke woorden kunnen opbrengen. 'Maar er is in onze ogen geen andere keus. Je hoort op het moment veel uitingen van wraak. Een opmerking als 'we zullen Gaza uitwissen' is natuurlijk vooral gesproken uit pijn en woede. Maar met een oproep tot wraak creëer je alleen maar meer conflict.'

'De Jom Kipoer-oorlog leidde uiteindelijk ook tot vrede met Egypte.'

Hamas moet wel geëlimineerd worden, vindt Scharf. 'Dat is mijn persoonlijke mening. Die tunnels en dergelijke, dat kan niet blijven bestaan. Het gevaar voor Israël is te groot. Het Palestijnse volk verdient bovendien nieuw leiderschap. En we moeten niet vergeten dat er nog honderden gegijzelden in Gaza zijn, voor wie het trauma elke dag erger wordt. Zij moeten bevrijd worden. Maar Israël moet daarin wel verantwoorde en morele stappen nemen en de dood van onschuldige burgers aan beide kanten zoveel mogelijk voorkomen. We moeten dit bloedvergieten stoppen.'

twee moeders

De activisten van Women Wage Peace zijn er duidelijk over dat de status quo niet langer gehandhaafd kan worden. 'Een groot deel van de Israëliische bevolking vond het wel prima zo. Palestijnen daar, wij hier en het leger ertussen. Maar we hebben nu op gruwelijke wijze gezien dat deze situatie niet werkt. Wie weet kan dit conflict wel leiden tot iets positiefs. De Jom Kipoer-oorlog leidde uiteindelijk ook tot vrede met Egypte.'

In hun eentje zullen Israëli's en Palestijnen er niet uitkomen, denkt de activiste. 'Het moet een oplossing op wereldniveau zijn. Misschien is het wel positief dat allerlei andere landen zich er nu tegenaan bemoeien.'

Vrouwen spelen daarnaast een belangrijke rol in een vredesproces, benadrukt Scharf. 'Onderzoeken wijzen aan dat wanneer vrouwen deelnemen in de onderhandelingen, er meer kans is op duurzame vrede. Vrouwen kijken verder dan politieke en militaire oplossingen. Voor blijvende vrede moet je ook samenwerken met religieuze leiders, onderwijs, culturele instellingen en noem maar op.'

Scharf verwijst ook naar 'de oproep van de moeders', een [petitie](#) van de hand van zowel Israëliische als Palestijnse vrouwen, waarin de onverzettelijkheid van vrouwen doorklinkt. 'Er bestaat geen enkel verschil tussen een Palestijnse en een Israëliische moeder. Ze willen allebei dat hun kinderen veilig zijn en een mooie toekomst tegemoet gaan. Maar we moeten al jaren toezien hoe onze kinderen een hopeloze oorlog ingestuurd worden. Daarom zeggen we: genoeg is genoeg.' <

<https://www.nd.nl/nieuws/buitenland/1197238/hoe-joodse-en-arabische-vrouwen-oproepen-tot-vrede-we-sturen-#/reader>

[LEES OOK: Hanna Massad, 'de dominee van Gaza', predikt vergeving. 'Ik ben dankbaar dat God ons door dit vuur laat gaan'](#)

[LEES OOK: Israël maakt zich op om Hamas te vernietigen. 'Maar als je woede voelt, laat je er dan niet door verteren'](#)